

Gorenjski glas

VSEBINA DANASNJE ŠTEVILKE:

„Pot v novo življenje“ — Uspeh tovar-
ne „Sava“ v Kranju — Razgovori z za-
družnikom — Svečane Prešernove pro-
slave — Iz naših krajev in tovarov:
Tržič, Škofja Loka, Preddvor, Martinj
vrh, Gojzd. — Martel: „Nova borba za
Kočevski Rog“ (Podlistek) — Važni za-
piski na robu — Šah — Tedenska kro-
nika — Objave itd.

GLASILLO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ

Leto II. — Štev. 7

Kranj, 17. februarja 1949

Cena din 2.—

Pot v novo življenje

(Ob občnem zboru prve obdelovalne zadruga v Poljanski dolini)

Tako je glasil pritrjen napis med dvema mlajema pred Kržišnikovo hišo v Podobenu...

Bilo je prve nedelje v februarju, ko so se začeli v ranem dopoldnevu zbirati pred hišo kmetje iz vasi Podobeno, Delnic in Javorja, ki so sklenili, da na občnem zboru svoje obdelovalne zadruge pretrgajo vse vezi od mukotrpne preteklosti. To so ponosni ljudje, kmetje in kmetice, ki so imeli besedo že v „Poljanskem puntu“ l. 1942, ko so stopili s puško v roki v borbo — tako tudi danes stopajo na pot v lepšo skupno bodočnost.

Trdo je bilo doslej življenje v Poljanski dolini, trdo in nečloveško po starem načinu obdelovanja zemlje, ko se je vsak po svojem pestil in mučil s hribovsko zemljo, ki je bila zelo skopa do svojih ljudi. Boren je bil izkopiček iz te zemlje, če ga je sploh bilo. Srečen je bil tisti, ki je imel k temu kaj gozda, da se je z njim vsaj za silo pomagal. In to ne za dolgo. Dolgove, rubeži, dražbe, vse nadloge so poznali. Pa so ostali Poljanci stanovitni kljub temu v ljubezni do te svoje mačehovske zemlje.

To je dokazal njihov „Poljanski punt“, to potrjujejo danes s svojim sklepom ustanovitve obdelovalne zadruge. Zavedni „puntarji“ so podrli plotove, s katerimi so se dozdale razdvajale domačije — večni vzroki razprtij in zdražb — in vsega kar nosi staro življenje v sebi. Odprli so novo slavno stran svoje kronike: zjedinjeni kot ena družina bodo odslej živeli, delali, orali, kopali in bogato želi. Ljudska oblast jim bo pomagala, da bodo prišli do modernih kmečkih strojev, da zaozrejo globoko v ledino. V to Poljanci trdo verujejo, saj je to njihova ljudska država. Vse ostalo pa bodo dali sami; pridne roke, vztrajnost in sloga in doslej mačehovska zemlja bo postala vdana in radodarna mati, ki bo gledala na srečo svojih otrok. O vsem tem so si že Poljanci precej dolgo na jasnem in že prej bi pristopili k ustanovitvi, da niso morali izdržati novo težko borbo z prenapetimi in kulaško nastrojenimi kmeti, ki so vnašali razdor v to napredno misel, ker jim ni šla v račun. Pa vse zama. Do občnega zbora obdelovalne zadruge je podpisalo pristopne izjave 29 družin s 50 člani. A na sam občni zbor je prišlo še polno drugih kmetov, ki so dotlej še premoišljevali, čakali. Pa jih je potek zborovanja prepričal o vsem nasprotno, kar je sovražna propaganda trdila. In so pristopili: 5 družin in krojač in kolar sta se ponudila, če jih zadruga potrebuje. Vsi so bili sprejeti.

Kmetje so že na prejšnjih sestankih precej izvedli o bodočem življenju in zadrugi, zato so pri čitanju zadružnih

Kranj je svečano proslavil stoletnico Prešernove smrti

Svečane Prešernove proslave so bile prirejene tudi na našem podeželju

Stoletnico smrti Franceta Prešerna je prebivalstvo našega okraja počastilo s številnimi proslavam in akademijami. OF v Kranju je priredila po vseh svojih mestnih rajonih skrbno pripravljene in z velikim uspehom podane umetniške akademije. Prav tako so bile po velikih sindikalnih podružnicah pod-

ster in izbran umetniški program Prešernovih del. Na akademiji so sodelovali: SKUD „France Prešeren“ z godbo na pihala, pevskim zborom in recitatorji, nadalje mešani pevski zbor I. kranjske gimnazije, recitatorski zbor Tekstilnega tehnikuma in posamezniki

Nad 6.000 ljudi je prisostvovalo svečanosti na Prešernovem grobu

jetij, tovarov in ustanov prirejena predavanja o našem pesniškem geniju. Centralna predstava na predvečer velikega praznika pa je bila v Sindikalnem domu v Kranju, katere se je udeležilo nad tisoč ljudi. O Prešernu kot človeku, pesniku in glasilcu svobode in napredka slovenskega naroda, je govoril tov. Uršič Rudi, član Okrajnega komiteta KPS v Kranju. Nato je bil izveden pe-

solisti. Prav tako so Prešerna proslavili v Cerkljah, Trzinu, Škofji Loki, Zireh, Železnikih, Poljanah ter ostalih krajih našega okraja.

Vse prireditve v Kranju je organiziral in vodil odbor za proslavo stoletnice smrti Franceta Prešerna, ki je poskrbel, da je naše ljudstvo res dostojno sodelovalo pri proslavi našega največjega pesnika.

določili, da bo pristopnina znašala 30 dinarjev, a višina deleža 1% od ocenjenega premoženja. Razpravljali so tudi o kreditu, ki ga sme zadružni odbor sprejeti za investicije in obratovanje. V stavbah bodo sicer le prezidave, toda nabaviti bo treba plemensko živino, stroje, zidati silose in drugo. In so sklenili: tri sto tisoč za obratni kredit in milijon dvesto tisoč za investicije bo za enkrat dovolj.

Slednjič so zadružniki izvolili svoj upravni in nadzorni odbor. Za predsednika je soglasno izbran mali kmet Silvo Stibel, partizan iz leta 1941. Tudi ostali so iz vrst malih in srednjih kmetov, ker zadružniki vedo komu treba zaupati odgovorno vodstvo, da bo kmečka obdelovalna zadruga „Mladi vrh“ (tako ime so nadeli zadrugi po domačem najvišjem hribu) res napredovala in koristila socialistični izgradnji

V torek, 8. t. m., pa je bila tudi republiška proslava osredotočena na Kranj in sicer na pesnikovem grobu. Te slavnosti se niso udeležili le zastopniki slovenskih ustanov, temveč so prišli gostje tudi iz drugih naših bratskih republik. Tako so se proslave udeležili: minister za znanost in kulturo pri zvezni vladi Rodoljub Čolaković, podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ Jože Rus, predsednik Ljudske skupščine LRS dr. Ferdo Kozak z republiškim odborom za proslavo stoletnice Prešernove smrti, direktor instituta za družbene vede Boris Zihel, gostje iz Trsta in Slovenske Koroške, zagrebški študentje s svojimi profesorji itd. Že zgodaj jutraj so tekale štafete iz Ljubljane, Škofje Loke, Tržiča, Vrbe in Jezerskega na Prešernov grob. Ob spomeniku je stala četa vojakov, pred njimi pa mladinke v narodnih nošah in nepregledne množice ljudi. Svečanost je odprl in vodil tov. Brovč Andrej, predsednik Odbora za proslavo stoletnice Prešernove smrti v Kranju. Govorili so: prosvetni minister LR Hrvatske dr. Ivan Babić, predstavnik Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti dr. Josip Bakalić, zastopnica Zveze književnikov Jugoslavije Desanka Maksimović, zastopnik Zveze književnikov Srbije Velibor Gligorić, zastopnik književnikov Hrvatske Slavko Kolar, zastopnik Zveze književnikov Makedonije Vančo Nikolevski, zastopnik Zveze književnikov Črne gore Niko Martinović, Bosne in Hercegovine Niko Miličević, predstavnik zagrebških slavistov — kot glavni govornik pa je nastopil dr. Anton Slodnjak, ki je orisal lik dr. Franceta Prešerna, ga predstavil kot človeka, ki je ljubil vse razen krivice, napa in denarja, zaradi česar je dvignil svoj glas iz hrepenenja po ljubezni in pravici. Vedel je, da edino pravo vrednost človeka določa veličina ljubezni do vsega dobrega v posamezniku in v človeštvu in moč sovraštva do vsega, kar duši ljubezen. Bil je dober do dna svojega srca in v tej svoji dobroti ni molčal, temveč se boril proti početju brezobzirnih in pohlepkih lovcev za denarjem. Iz tega so mu rasla čustva in misli in zato niso njegove pesmi le velike umetnine, največje stvaritve našega naroda, temveč tudi močno revolucionarno dejanje. Po pesnikovem prepričanju more samo materina beseda zdramiti narodno zavest in vzbuditi človeku voljo do naprednega, vsestranskega nacionalnega življenja. In tako je z materino besedo pokazal narodu preteklost in pot v bodočnost. Govornik je končal z mislijo, da smo se zbrali ob Prešernovem grobu zato, da bi mu izrekli tiho zahvalo za njegove

(Nadaljevanje na drugi strani)

Mladina „Predilnice in tkalnice“ v Tržiču je izvolila svoje novo vodstvo

Dne 6. februarja je imela mladinska organizacija Predilnice in tkalnice v Tržiču volitve, na katerih si je izvolila svoje novo vodstvo.

Po pregledu dela in uspehov organizacije v preteklem letu, se je pokazalo, da je mladina v prvih mesecih leta 1948 mnogo bolj delala kot v zadnjih. Bila je ena najboljših organizacij, saj je kot najboljši mladinski aktiv prešla prehodno zastavico Glavnega odbora mladine Slovenije. Vendar pa se je v poslednjem času mnogo spremenila. Zaradi postavitve novega predsednika, ki ni imel pravih čutov odgovornosti, je organizacija nazadovala. Vendar pa mladina pri vsem tem ni bila slaba, slabo je bilo vodstvo, ki ni znalo voditi organizacije. Sekretariat je pustil mladino prepuščeno sami sebi, sestanki so bili zelo redki in še ti brez uspešni, o študiju ni bilo govora, kar je v mladini povzročilo neko hladnost do organizacije. Ta kritični položaj pa se je proti koncu leta rešil.

Novi, začasno izvoljeni sekretariat s Šorlovo na čelu, je pričel s temeljitim odpravljanjem vseh napak. Mladina je to z veseljem pozdravila in pričela zopet delati. Pričeli so se redni študijski sestanki in borba za izpolnitev plana. Poudariti je treba, da nekateri mladinci kljub temu niso sodelovali. Najbolj kritike vredno je pri tem to, da so morale biti poedincem za zgled naše stare delavke-udarnice. Plan je bil izvršen, čeprav niso mladinci in mladinke dale od sebe tistega, kar bi bilo od njih pričakovati.

Z novim letom pa je mladinska organizacija pričela čisto drugače. Zavedajoč se, da je plan v letu 1949 še povečan in bo treba za izboljšanje življenjskega standarda še veliko delati, si je mladina sama žadala nalogo, da bo v čast IV. kongresa LMS naredila tisoč pet sto udarniških ur in ustanovila za to tudi delovno brigado, ki bo napravila v letošnjem letu v tkalnici za izvršitev

planskih nalog 90.000 votkov. Brigada je razdeljena na čete, ki bodo delale v produkciji in na stanovanjskih blokih. Ta brigada bo delala vsako zadnjo nedeljo v mesecu. Mladina se bo pričela udeleževati na vseh sektorjih dela, da se bo upravičeno reklo, da je mladina

Prva delovna brigada OF iz Ljutomera na delu v našem okraju

Sredi januarja letošnjega leta je prišla frontovska brigada prostovoljcev iz Ljutomera, ki šteje 40 delavcev in delavk, v Škofjo Loko, da pomaga pri gradnji daljnovega Doblar-Ljubljana, ki bo naši industriji dovajal novo dragoceno električno energijo. Podjetje „Elektroprenos“ je poslalo svoje kamione na postajo, da so odpeljali frontovce v Gorenjo vas in poskrbelo pravočasno za dobra in topla stanovanja in organiziralo zanje dobro oskrbovano menzo. Brigada je zaposlena pri izsekavanju gozda in kopanju jam za drogeve.

Ker je proga, kjer delajo, dolga okrog devet kilometrov in je daleč od Gorenje vasi v smeri proti Cerknem, vozijo brigadirje na delo in z dela s kamioni. Prav tako jim pripeljejo tudi kosilo, dočim imajo zajtrk in večerjo v Gorenji vasi.

Podjetje je organiziralo tudi brigadno skladišče za orodje in material, ki je lepo urejeno in je vsak predmet zabeležen. Orodje stalno pregledujejo in čistijo. V brigadi je tudi nekaj izučeni obrtnikov, ki skrbijo, da je v skladišču vedno dovolj ročajev za orodje in da je orodje dobro in pravilno nasajeno. Dva čevljarja popravljata brigadirjem čevlje, da bi delo na terenu ne trpelo zaradi slabe obutve. Usnje in ostale potrebščine za popravilo čevljev so brigadirji dobili od okrajnega tajništva OF v Kranju, ki skrbi, da frontovcem ne bi ničesar primanjkovalo.

Zadružniki sami pa bi tudi morali imeti nekoliko več čuta za skupnost. Če je vsa vas složna sodelovala v NOB in skupno žrtvovala vse kar je imela, bi s tem čutom pravega tovarštva mogli delati tudi sedaj, ko se vas Gojzd povsem obnavlja.

ostali. V dveh letih so premagali začetne težave in čujte, kaj so dosegli!

V letu 1948 je zadruga oddala državi 260 vagonov pšenice, 700 vagonov sladkorne pese, mnogo vagonov koruze, fižola, oljnih semen, masla, več sto prašičev in govedi itd. Celi vlak hrane so samo iz te zadruge odšli v mesta za delavce. Zadruga redi 700 prašičev, letos je 300 svinj brejih. Prihodnje leto bo v zadrugi več tisoč prašičev. Kokošja farma ima vedno več perutnine. V drugi je vedno več strojev, avtomobilov in drugih naprav. V tako kratkem času mi ni mogel tovariš niti vsega opisati.

Dohodki zadružnikov so visoki. Vsak zadružnik je prejel na člana družine 250 kg žita. Poleg tega je dobil za vsak trudodan 33 dkg sladkorja, še pol kilograma pšenice, 3 kg koruze, olje in razne druge stvari. V denarju je poleg živil dobil za vsak delovni dan 60 din in enako število kmečkih bonov. Vsaka družina v zadrugi bo imela še najmanj 100—200 kg pšenice v rezervi. Poleg tega ima vsak zadružnik ohišnico, kjer redi eno ali dve kravi, poljubno število prašičev, perutnine in malih živali. Na tej ohišnici, ki jo izorje z zadružnimi stroji, se prideluje predvsem krma in zelenjava.

Žito za prehrano perutnine in pitanje prašičev prejme član zadruge iz skup-

tista, ki daje, kar se od nje pričakuje in zahteva. Mnogo pažnje bo posvečala predvojaški vzgoji, ki jo nekateri poedinci popolnoma napačno gledajo. Še bolj se bo poglobila v študij in se tako seznanjala z najvažnejšimi političnimi in gospodarskimi vprašanji. Poleg tega pa bo pomagala pri gradnji stanovanjskih blokov, gradnji zadružnih domov in pri dograditvi mladinskega doma.

Ob koncu prejšnjega meseca je vodstvo frontovske brigade iz področja Gorenje vasi sklicalo frontovce in ostale delavce na sestanek, kjer so obravnavali vsa pereča vprašanja v prehrani in stanovanju ter v organizaciji in izboljšanju dela na terenu. S prehrano in stanovanji so zadovoljni in brigadirji so se obvezali delati na gradnji daljnovega en mesec, nekateri iz-

Organizacijski sestanki naj bodo našim ženam vzpodbuda k vzgojnemu delu

Danes naše žene na svojih sestankih razpravljajo o delu in nalogah, katere jim je postavil III. kongres AFŽ. Tudi v Tržiču so se zbrale, da bi se o vsem seznanile, obenem pa si zadale smerice za bodoče delo, ki je pred njimi, posebno glede vzgoje otrok. Res je, da je danes delo na tem področju materam-delavkam zelo oteženo, ker so zaposlene v produkciji. Vendar smo prepričani, da bodo naše žene vse važne naloge izpolnile, saj so bile vedno prve.

Kaj je najvažnejše za pravi razvoj organizacije? V prvi vrsti je potrebno s političnim in kulturno-prosvetnim delom dvigniti zavest naše žene in odgovornost pri izvršitvi našega petletnega plana. Dalje se v današnjem času pojavlja godrnjanje v pogledu prehrane, kar je zopet krivo to, da naše žene posvečajo premalo pažnje in zanimanja za študij. Študij je prvi pogoj, ki bo dal jasno sliko o razvoju političnega dela v mestu in na vasi. Posebno pažnjo morajo žene polagati na razkrinkavanje sabotirjev, kulakov in špekulantov. Prav tako se pojavlja pri naših ženah v velikih primerih še polno stare miselnosti, kar pa bi zlahka odpravile,

med njih pa so celo izrazili željo, da ostanejo do končne izgraditve daljnovega Doblar-Ljubljana, da bodo na ta način s skupnimi močmi pripomogli k čimprejšnji dograditvi te velike naloge.

Frontna brigada ima tudi dobro urejeno politično in kulturno-prosvetno življenje. Tedensko imajo študij, vsak večer čitalne krožke ter vsakih deset dni brigadno konferenco. Ni pa pozabljeno tudi za razvedrilo. Podjetje je dalo na razpolago svoje kamione, s katerimi so se brigadirji odpeljali v Škofjo Loko k predstavi prvega slovenskega filma „Na svoji zemlji“. Istega večera pa so imeli v Gorenji vasi tudi družabni večer z domačinimi iz vasi. Brigadirji dobivajo redno vse časopise in s tem razvijajo močno politično in delovno zavest. Pozvali so vse ostale člane OF, da jih posnemajo in organizirajo slične frontovske brigade, ki bodo služile pri izmeni dosedanje brigade, da se dokonča veliko započeto delo v Poljanski dolini.

če bi imele več smisla za študij. Kljub delavnosti žena pa se opaža posebno v Tržiču, da je na sestankih diskusija zelo skromna, če se govori o važnih problemih, z druge strani pa je podajanje osebnosti premočno, kar bi sploh žene morale reševati medsebojno, ne pa na organizacijskih sestankih.

Kljub tem napakam pa so že žene v Tržiču prišle do pohvalnih sklepov. V tem letu bodo pričele s političnimi predavanji in ustanovile bodo krožke, na katerih bodo šivale igrače za otroke v dečkih jasliah, istočasno pa se bodo seznanjale z vsakodnevnimi političnimi in gospodarskimi problemi. Nadalje je v načrtu — ustanoviti posvetovalne aktivne za mlade matere, za matere z dojenčki, matere delavke, ki imajo otroke v DID-u in dečkih jasliah, za kmečke žene in gospodinje s starejšimi otroki. Poleg tega se imajo namen masovno vključiti v gospodarski plan OF za leto 1949, ter z udarniškim deli pomagati pri izboljšanju življenjskega standarda mesta Tržiča. Poskrbele bodo za 8. marec, mednarodni praznik žena, za dostojne in manifestativne prireditve, obenem pa bodo pritegnile čim večje število žena v organizacijo.

Rakršna setev, takšna žetev!

RAZGOVOR Z ZADRUŽNIKOM

Pred nekaj dnevi sem dobil v vlaku zadružnika iz Vojvodine, agrarnega interesenta, ki je po osvoboditvi dobil zemljo. Imela sva dolg in zanimiv razgovor.

V njegovi vasi, ki šteje 700 hiš, (v Vojvodini so vse vasi tako velike), se je naselilo po vojni 500 kolonistov iz Bosanske Krajine, ki je bila v vojni opustošena in požgana. Podrobno je govoril o začetnih težavah. Velik del kolonistov je doslej živel v veliki revščini. Zato ni čudno, da nekateri niso znali kuriti štedilnikov in peči, čistiti poda itd. Dogodilo se je, da je tak človek ubil šipo na oknu, ker ga ni znal odpreti. Ko ni pravočasno prispelo kurivo, je izpulil desko iz poda in jo pokuril. „Tudi doma nismo imeli poda, pa smo živeli,“ je dejal. Dobili so se tudi taki kolonisti, ki so semensko žito, ki ga je dala država kot pomoč, porabili, prodali in podobno. Ko so začeli z zadružno organizacijo in so se pojavile težave in trdo vsakdanje delo, so mnogi odšli in pustili zemljo v nemar. Pridni, vztrajni in zavedni zadružniki pa so

nega pridelka. Od ohišnice in prejemkov iz zadruga nima nikake obvezne oddaje.

„Mi živimo tako, kot si pred leti niti predstavljati nismo znali“, je rekel tovariš.

Spomladi sta bili v zadrugi dve tretjini družin, sedaj v jeseni pa, ko so videli ostali kmetje kakšne uspehe ima zadruga, so pristopili še ti. Samo trije kulaki v vasi nočejo pristopiti. Toda hlapci in dekle so jim ušli, se vpisali v zadrugo, dobili svoje hiše ali pa se pripravljajo na gradnjo, ker jim zadruga zelo pomaga. Hektarski donos žita so imeli lep, predelali so tudi čez trideset metrskih stotov na hektar. S ponosom je dejal tovariš, da so imeli letos skupnega izkupička čez 100 milijonov dinarjev, prihodnje leto pa bodo dosegli 250 milijonov. Po vsej Vojvodini se širi val zadružništva, le v malokateri vasi še niso začeli.

Zanimiva je borba s kulaki. Hoteli so sabotirati: klali so živino, pustili njive neobdelane in podobno. Pa so se uredili! Njive, ki so jih kulaki površno in sabotersko obdelali spomladi ali pa so jih največkrat pustili v nemar, je jeseni že orala in obdelala zadruga. In seveda jih bo tudi požela in dobila v trajno last.

Mnogo sem še hotel tovariša-zadruž-

nika povprašati: koliko ur delajo, kako imajo urejene otroške jasliah, kako zbirajo itd., pa nas je vlak pripeljal do cilja, odšla sva vsak na svojo stran.

Poglejte, kaj je dosegel kolonist-zadružnik!

Pred tremi leti je prejel zemljo, toda bil je nepismen, štedilnika ni poznal, kljube na oknu ni znal odpreti, žena ni vedela, kako čistiti hišo. Danes pa je zadružni kmet, solastnik ogromnega zadružnega gospodarstva, v vasi je gimnazija za njegove otroke, živi v vedno večjem blagostanju, državi daje vedno več hrane.

Zaupati moramo torej, da bodo tudi naši kmetovalci in kmetice, ki so pismeni, ki imajo že deset let v hiši elektriko in večinoma tudi električni motor, radio in podobno, spoznali, da je zadružništvo tisti odločilni revolucionarni korak, ki bo omogočil lažje in sistematično gospodarstvo v velikem obsegu. Seveda so pogoji pri nas drugačni, drugi pridelki bodo v ospredju kot pa v Vojvodini. Dvojna setev zaradi poletnega dežja, velike travniške površine, gosto nasejana industrijska naselja ter ugodna lega za živinorejo in sadjarstvo odpirajo široke možnosti razmaha naše vasi. Socializem na vasi je torej najboljša jamstvo za ustvarjanje blagostanja v naši vasi.

Najboljši delovni kolektivi sprejmejo na-grade in prehodne zastave vlade FLRJ

Uspeh tovarne „Sava“ v Kranju

Med najboljšimi delovnimi kolektivi, ki jih je vlada FLRJ za uspešno izpolnitev planskih nalog v II. polletju 1948 nagradila in jim podelila prehodne zastave, je tudi tovarna gumijastih proizvodov „Sava“ v Kranju.

Delovni kolektiv tovarne „Sava“ je 1. maja sprejel obveznost, da bo plan izpolnil do konca novembra 1948. Tekmovanje za II. kongres KPS je delovni elan še dvignilo in je bila ta obveznost izpolnjena tri dni pred postavljenim rokom. Do konca leta so dosegli 120,08% plana po obsegu, 100% plana po asortimanu in 127,32% po vrednosti.

Tovarna „Sava“ je v preteklem letu pričela izdelovati artikla, ki smo jih doslej uvažali iz inozemstva, za industrijo neobhodno potrebne. Najvažnejši takšni proizvodi, ki jih doslej v Jugoslaviji ni še nihče izdeloval, so n. pr. prevleke koles za železniške prenosnike, traktorska kolesa, rentgenske rokavice in predpasniki, palice in cevke iz trde gume, veterinarski proizvodi, vagine za umetno oplojevanje, prevleke galvanizacijskih posod, transportni trakovi, klinasti jermeni, spojnice za lokomotive, rebrasti podplati in drugo. Zato je posebno pomembna dosega plana po asortimanu.

Ker je delovni kolektiv razumel potrebo po čim večji proizvodnji in varčevanju z materialom je v preteklem letu uspelo v tovarni „Sava“ znižati planirani škart za 10,97%, planirani odpadki pa za 34,46%. Vzporedno s tem je znižana polna lastna cena za 5,79%, uporaba materiala pa za 2,63%, kar predstavlja prihranek ogromne vsote deviz.

Razvoj in napredek gumarske industrije ni mogoč brez kvalificiranih de-

lovnihi moči, ki jih pa do osvoboditve gumarska industrija ni imela. Zato so tečajem za mojstre v letu 1947 sledili lani tečaji za kvalificirane delavce, poenterski tečaj in 2 tečaja za normirce tudi ostalih sorodnih strok. Lani januarja je bila osnovana industrijska šola in internat. Vse to je pripomoglo k dosegi plana kadrov: kvalifikacijo je dobilo v teh tečajih 18,74%, polkvalifikacijo pa 3,58% zaposlenih delavcev.

Uspehi tovarne „Sava“ so plod naporov celokupnega delovnega kolektiva, tehnikov in inženirjev, uprave podjetja in sindikalne podružnice. Ti uspehi bi bili mnogo manjši, če bi partijska in sindikalna organizacija ne bili mobilizator delovnih podvigov in če ne bi pomagali izpolnjevati vse naloge, ki so se postavljale pred delovni kolektiv. Uspehe je dala politizacija članov, ki so obiskovali 8 študijskih skupin. Tovariška kontrola je skrbela za zniževanje odstotka bolnih. Delavskega inspektorja je GO ZSS nagradil za dobro delo. Za dvig družbenega standarda je osnovana tovarniška ekonomija, ki jo je delavstvo s prostovoljnim delom uredilo, industrijski magazin pa je med najboljšimi v Kranju.

Nagraditev in podelitev prehodne zastave je v veliko vzpodbudo novo izvoljenemu sindikalnemu odboru, ki pripravlja skupno z upravo podjetja vse potrebno za uvedbo brigadnega načina dela. Priprave za to bodo dovršene v februarju, pričetkom marca pa bodo v tovarni „Sava“ istočasno s sprejetjem notranjega plana uvedli 100% brigaden način dela in s tem vzporedno tekmovalje brigad in brigadirjev, kar bo tovarni „Sava“ Kranj zagotovilo nadaljnje velike uspehe.

Iz naših krajev in tovarn

MARTINJI VRH

Lep, vzgleden uspeh oglarja Potočnik Matevža

Najboljša kmetijska zadruga je bila v letu 1948 pri oddaji oglja zadruga na Martinj vrhu. Po planu je imela oddati 10.000 kg oglja, oddala pa ga je 22.211 kg in je s tem prekoračila plan za 113%. Zasluga za to prekoračenje plana pripada največ nadvse marljivemu zadrugniku tov. Potočniku Matevžu iz Rovt, ki je od vseh najbolj vesten v čiščenju gozdov. V preteklem letu je bilo v Martinj vrhu očiščeno nad 9 ha gozda, iz katerega je bil ves kontingent spremenjen v oglje.

V januarju 1949 so imeli prijavljenega 35 ton oglja, a tov. Potočnik se je z ostalimi zadrugniki obvezal v pogod-

bi, da bo skuhal in pripravil 60 ton oglja še do novega leta. V resnici je to ena najboljših kmetijskih zadrug za ogljarjenje, ki stalno zaposluje 6 do 7 ljudi pri tem delu. Tov. Potočnik Matevž je pri svojem delu ob nedeljah in delavnikih, se ne udeležuje nobenih zabav, hodi vsak dan s hriba na hrib, nadzoruje goreče kope, ki spadajo pod njegovo kontrolo, in v vsem daje vzgled vzornega in požrtvovalnega zadrugnika, tako naj bi ga tudi drugi posnemali in pristopili k čiščenju gozdov in pospešitvi ogljarstva v našem okraju.

(Nadaljevanje s prve strani)

poezije, za vse, kar je v njih in kar smo z njimi dosegli in bomo, dosegli.

Pred govorom dr. Slodnjaka je član Politbiroja CK KPS dr. Jože Potrč položil venec na Prešernov grob v imenu CK KPS, v imenu Odbora za proslavo Prešernovega tedna je isto storil dr. Ferdo Kozak. Pevski zbor SKUD-a „France Prešeren“ je nato skladno zapel „Strunam“, nakar se je začelo množično polaganje vencev na pesnikov grob. Med prvimi je bil zastopnik tržaških Slovencev dr. V. Bartol s kratkim, a pomembnim govorom; nato kranjski pionir, ki je v imenu svojih tovarišev ob polaganju venca obljubil, da bodo pridno študirali in oznanjali Prešernovo dediščino, njegovo oporoko, ki nam jo je izročil v svojih pesmih. Nato so se vrstili številni zastopniki

množičnih organizacij, kulturno-prosvetnih ustanov in drugi. Še dolgo po odhodu uradnih zastopnikov je imel Prešernov grob ves dan mnogo obiskovalcev in častilcev.

Po tej slavnosti je okrog 13. ure ob navzočnosti uradnih predstavnikov, gostov in Mestnega odbora za proslavo stoletnice bil odkrit Prešernov doprski kip v hiši, kjer je umrl in kjer bo odslej Prešernov muzej. Gostje so se nato odpeljali v Prešernov rojstni kraj — Vrbo. Zvečer so za zaključek v Prešernovem gledališču v Kranju igrali A. T. Linhartovo veseloigro: „Matiček se ženi“, ki je kot slavnostna predstava prav lepo uspela. Tako je v glavnem mesto Kranj dalo v vsem viden in spontan dokaz velike privrženosti in ljubezni do največjega slovenskega pesnika.

TRŽIČ

Predilnica in tkalnica v Tržiču proglasila 118 udarnikov

Dne 6. februarja t. l. je Predilnica in tkalnica v Tržiču proglasila 118 udarnikov. Svečani proglasitvi sta poleg predstavnikov množičnih organizacij prisostvovala naša rojaka iz Amerike tov. Louis Adamič in tov. Zore, naš zastopnik ambasade v Ameriki, ki sta trenutno v Tržiču. Delavstvo je bilo nad njunim prihodom zelo navdušeno, saj je imelo v svoji sredi najbolj revolucionarna borca naše narodne manjšine v Ameriki.

V otvoritvenem govoru je tov. direktor opozoril delavstvo posebno pa udarnike, da naj v planskem letu 1949 svoje delo za izvedbo plana še podvojijo ter naj se udarnikom priključujejo novi udarniki, tako da bo predilnica postala eden najboljših udarniških delovnih kolektivov. Nato je pristopil k proglasitvi. Šestič so bile proglašene udarnice: tov. Arnež Angela, tkalka, ki dela na osemstatvenem sistemu in presega povprečno normo za 18—23%. Tov. Šarabon Ivana, tkalka, stara 65

let, ki je bila z letom 1949 upokojena, prvoroteljica za izvedbo plana 1948. leta, ki je delala v tovarni 44 let. Dalje tov. Ahačič Jožefa, navijalka, ki dela v tovarni že 19 let. Tov. Zipan Pepca, predilka, dela že 15 let na stezalnih strojih. Normo presega 20—35%.

V peto je bila proglašena za udarnico Golmajer Marjana, predilka, stara 53 let, ki je delala 28 let v tovarni. V četrtič: tovarišice Štefe Helena, tkalka, Mencinger Pavla, predilka, Klemenc Angela, predilka, Jerman Jožefa, predilka, Jagodic Ana, predilka, Klajndinst Jožefa, tkalka. Nadalje je bilo proglašanih 24 udarnic v tretjič, 47 udarnikov v drugo, v prvič pa 36 udarnikov.

Po končani svečanosti je bila prirejena čajanka za vse udarnike. Naš rojak Louis Adamič se je med udarniki zelo dobro počutil in se v prijetnem razgovoru z njimi zanimal za njihovo delo.

P. A.

PREDDVOR

Bosanski pionirji so počastili stoletnico Prešernove smrti

Bosanski mladini, ki se nahaja v Mladinskem domu v Predvoru, je naš veliki pesnik poznan in drag. Njegove pesmi imamo v razredu in v pionirski sobi.

Teden pred 8. februarjem pa smo se pobliže seznanili z življenjem borca za pravice našega človeka. Pri proslavi smo sodelovali vsi. Ko pa smo bili obveščeni, da tudi pionirji zbirajo prostovoljne prispevke za Prešernov spomenik v Kranju, smo si takoj sestavili načrt, kako priti do denarja, ki ga sami

njmamo. Imamo pa pridne roke in ponudili smo svojo moč lesnemu podjetju in Gozdni upravi v Predvoru. Na dan 8. februarja so najmočnejši gojenci skupno z vzgojiteljicami skladali deske, drugi dan pa smo nosili kamenje za apnenico, ki jo napravlja Gozdna uprava. Obljubili so nam nagrade, ki jih bomo po prejemu poslali Odboru za postavitev spomenika Francetu Prešernu v Kranju. Skupno smo opravili 197 ur prostovoljnega dela.

ŠKOFJA LOKA

V okviru proslave stoletnice Prešernove smrti, se je tudi Škofja Loka poklonila velikemu pesniku z izbranim programom. Dne 8. februarja ob 10. uri so se zbrali mladinci in mladinke iz Škofje Loke in okolice, da ponesejo na grob našega pesnika štafetno palico z resolucijo do Žabnice, kjer je mladina izročila venec in štafetno palico kranjski mladini, ki je oboje ponesla na grob glasniku naše svobode.

Ob 8. uri so prebivalci Škofje Loke proslavili stoletnico smrti s prav dobro uspešno proslavo. Spored proslave je pokazal življenje in borbo pesnika; govoril je tov. prof. Bedekovič, nakar so sledile recitacije. Gimnazijski pevski zbor je ob spremljavi orkestra pod vodstvom tov. Lipovška zapel Prešernovo pesem „Soldaško“, škofjeloška mladina pa je podala zborna recitacijo

„Sto let je minilo“, nato pa člani kulturnega društva recitacijo „S.ovo od mladosti“. Tov. Polenc Polde, ki je lepo recitiral Prešernovo „Zdravljico“, je ob spremljavi klavirja zapel dve pesmi: „Mornar“ in „Ukazi“, nato so sledile recitacije: „Soneti nesreče“, „Povodni mož“ in druge. Pevski zbor je zapel še „Zdravljico“ in „Luna sije“, kot zadnjo točko pa še mladinski pevski zbor gimnazije „Strunam“.

Ta prireditve in razne druge zlasti dramske nazorno dokazujejo, da je tudi v Škofji Loki prebit led na kulturnem področju, kar z veseljem pozdravljamo, saj je to edina prava pot k izgraditvi socializma v naši novi domovini, brez suženjstva in okov, kakor nam jo opeva naš največji slovenski pesnik dr. France Prešeren.

H. A.

IZ GOJZDA

Nad Golnikom leži gorska vasica Gojzd, katere prebivalci so vsi sodelovali v narodno osvobodilni borbi in so se med prvimi dvignili na oroženo vstajo. Že radi te velike privrženosti je okupator vas do temeljev požgal. V prvih letih po osvoboditvi je bilo organizirano dokaj akcij za pomoč in obnovo vasi, da je potem vse delo padlo na Obnovitveno zadrugo, ki je ostala sčasoma preveč prepuščena sama sebi. Med zadrugniki niso mogli najti sposobnega knjigovodjo, ki bi pravilno uravnal pomoč, ki so jo dobili ter vodil vso finančno poslovanje zadruga. To je bil velik kamen spotike med zadrugniki, ki je rodil mnoge nevednosti in vnašal razdor med nje. Na zadnjem običnem zboru te Obnovitvene zadruga v Gojzdu, ki se je vršil 21. januarja, so vse napake prišle v ostro kritiko zadrugnikov, ki niso bili zadovoljni s

starim odborom. Kljub temu je proti vsem pravilom postavljen nov odbor, ki ga zadrugniki niso volili. Kaj ni to nova napaka? Ni čudo, da taki samovoljni postopki ustvarjajo nezadovoljstvo.

Končno so se zadrugniki le nekoliko pomirili. Prišli so do plana v letu 1949. Požgana poslopja imajo namen obnoviti še zadnjim štirim posestnikom — vseh je deset. Imajo že precej materiala, le opeke jim manjka. Ker je dovoz silno težaven mislijo opeko napraviti sami in sicer 120.000 kom. Potreben bi bil le stroj za izdelovanje opeke, kateri naj bi prišel v Gojzd vsaj za deset dni. Zastopnik Okraja jim je obljubil, da bo storil vse, da bodo dobili stroj v posojilo. Ker imajo v vasi tudi elektriko, bi jim bilo s tem strojem ogromno pomagano. Zastopnik ZB in

(Nadaljevanje na tretji strani)

Šah

11. t. m. je odigral v Kranju simulantko internacionalni mojster ing. Vidmar Milan. Pred prireditvijo je imel še kratko predavanje o šahovski teoriji. Mojster je imel 48 nasprotnikov med katerimi so bili tudi najboljši kranjski igralci. Po dobrih štirih urah je ing. Vidmar premagal 42 igralcev, 4 partije je izgubil in 2 remiziral. Zmagali so: Kristan, Kuster, Trifunovič in Berčič. Remizirali pa: Mohor in Marinkovič iz JA. Od sindikalnih aktivov je bila najštevilnejše zastopana tovarna „Iskra“ z 19 udeleženci, gimnazija 7, „Inteks“ 3, JA 2, itd. Tekmi je prisostvovalo številno občinstvo.

Prihodnji teden prične v šahovskem sindikalnem društvu turnir za prvenstvo Kranja. Vsak šahist ima pravico do udeležbe na tem turnirju. Prijave se sprejemajo 14., 16., in 18. II. t. l. v šahovskih prostorih v Sindikalnem domu.

Prihodnji mesec se bo vršil v Kranju revanšni dvoboj med šahisti z Jesenic in Kranja na 50 deskah. S.

Tedenska kronika

SPOMINSKI DNEVI:

18. februarja 1945: Na Gorenjskem pridejo enote IX. korpusa v protinapade in zavzamejo ter popolnoma uničijo manjšo sovražno postojanko Hlevni vrh in ubijejo 20 sovražnikov.
19. februar 1944: Začetek I. Zasedanje SNOSA-a v Črnomlju.
22. februar 1834: je izšel Prešernov „Sonetni venec“.
23. februar 1918: Poraz Nemcev pri Pskovu — rojstni dan Rdeče armade.

DEŽURNA SLUŽBA:

Nedeljsko dežurno službo 20. II. 1949 ima dr. Bežek Josip tel. št. 353.

Nedeljska dežurna služba traja od sobote od 18. ure do ponedeljka do 6. ure zjutraj. Isti zdravnik vrši v sledečem tednu tudi nočno dežurno službo — ima vsak dan od 20. do 6. ure zjutraj.

DEŽURNA LEKARNA

20. II. 1949 ima: Mrh. Rauch Metod, Titov trg.

DEŽURNA TRAFIKA

20. II. 1949 ima: Mačerad Ana, Jezer-ska cesta.

KINO KRANJ

18. do 21. II. 1949: „Možje brez kril“, češki umetniški film.

22. do 24. II. 1949: „Bežno srečanje“, angleški film.

KINO TRŽIČ

16. in 17. II. 1949: „Glasbena komedija“, sovjetski umetniški film.

19. in 20. II. 1949: „Pirogov“, sovj. umetniški film.

KINO ŠKOFJA LOKA

18., 19. in 20. II. 1949: „Kralj“, francoski film.

SEZNAM POROK V KRANJU DNE 12. II. 1949

Brate Anton, Voglje in Šimnovce Milka, Voglje; Grašič Anton, Sp. Tene-tiške in Luskovic Olga, Senčur; Rogelj Ignac, Kranj in Rehar Marija, Kranj; Česnik Franc, Kranj, Gor. Sava in Šturm Ana, Kranj; Eržen Franc, Kranj in Malešič Jožefa, Kranj; Slana Dušan, Kranj in Bukovnik Neža, Kranj; Vil-man Valentin, Mojstrana in Šmid Frančiška, Orehek; Toni Franc, Mavčiče in Jamnik Marija, Podreča; Grašič Jožef, Breg in Vidmar Marija, Senčur; Vlaj-savljevič Jovo, Kranj in Melisavac Nada, Kranj; Stipanovič Mile, Ljubosina in Škofic Ivana, Mlaka.

Ob tej priliki so darovali za socialni fond din 2.200.

Objave

Dne 6. marca 1949 se bodo vršile volitve v vse vaše odbore OF našega okraja. Stari odbori naj predvolilne sestanke temeljito in politično pripravijo ter predvidijo kandidate za nove odbore. Predvolilni sestanki se morajo vršiti najmanj 10 dni pred volitvami.

Iz sekretariata
Glav. odbora OF.

MESTNI ODBOR RKS V KRANJU

bo imel redni občni zbor v četrtek 24. februarja ob 18. uri v stranski dvorani Sindikalnega doma. V slučaju nezadostnega odziva članstva se občni zbor vrši eno uro pozneje ne glede na število prisotnih.

K obilni udeležbi vabi odbor.

Obveščamo, da se vrši Okrajni pletum AFŽ — v nedeljo 20. II. t. l. ob 8. uri zjutraj v dvorani Prešernovega gledališča v Kranju. Vabljeni vse pletumašice, predsednice, sekretarke ter ostale žene. Vabila prinesite s seboj.

Okrajni odbor AFŽ.

Mestni odbor Zveze borcev obvešča, da se je začelo redno poslovanje dneвно od 14—17. ure v pisarni Titov trg št. 17.

Vabimo vse borce in aktiviste, ki še niso izpolnili prijav za članstvo naj to čimprej store in oddajo terenskim odborom kjer bodo prejeli značke ZB.

Nadalje obveščamo vse člane, da se bodo v prihodnjih dneh pričele izdajati članske legitimacije o čemer bomo obvestili še s posebnim oglasom.

Mestni odbor Zveze borcev.

Iniciativni odbor za ustanovitev strelske družine „Nartnik Toneta — Črničca“ obvešča in vabi k vpisu vse državljane brez ozira na spol po izpolnjenem 16 letu starosti. Vpis se vrši vsak dan razen nedelje od 14—17. ure v pisarni Mestnega odbora Zveze Borcev v Kranju, Titov trg 17.

Članj strelske družine se bodo strokovno poučevali v pravilnem in točnem streljanju in sodelovali v rednih tekmovanjih, ki jih bo družina prirejala. Vsi prijatelji strelskega športa naj se aktivno vključijo v strelsko družino, zavedajoč se, da s tem krepijo obrambno moč naše domovine.

Vpisujete se v strelsko družino „Nartnik Toneta — Črničca“!

Iniciativni odbor.

„Trg. podjetje „Preskrba“ Kranj, dostavlja odjemalcem specerijsko blago na dom, če kupijo vse mesečne obroke garantirane preskrbe enkrat v mesecu.“

POPRAVEK

V seznam poročenih dne 29. I. 1949 se je vrinila neljuba pomota v peti vrsti, kjer treba pravilno, da glasi: Mičič Aleksander, Kranj in Muškardin Marija, Reka.

**Ali si že poravnal naročnino?
Frontovci, naročajte in širite
svoje okrajno glasilo
„Gorenjski glas“!**

Važni zapiski na robu

Udarništvo izraža nov odnos do dela. V njem se izraža nova miselnost novega delovnega človeka. Udarniki so napredna četa dela v proizvodnji, v uradih, na polju in v vsaki ustanovi. Kre-pimo in razvijamo socialistično tek-movanje našega udarništva!

UDARNIKI — PROGLAŠENI V ME-SECU JANUARJU LETA 1949:

(Številke v oklepajih označujejo večkratne udarnike).

TOVARNA „ISKRA“, KRANJ

Koper Avgust, Knejbelt Maks, Marušič Jože, Mokič Lenart, Zdravec Stane, Velikovrh Janez, Seljak Anton, Kober Alojz, Zaplotnik Anton, Božič Marija, Jakopič Evalda, Mersinjak Ferdinand, Roblek Viktor, Flander Mira, Ješe Rozalija, Mugerli Danica, Krašek Danica, Brenk Anton, Sirc Marija, Brezar Jože, Živkovič Alenka, Pivec Stan-ka, Tepina Florijan, Vodišek Frančiška, Ciglič Leopoldina, Bulovec Martin, Minšek Franc, Brezovšek Klara, Benedik Evgen, Štefančič Frančiška, Stare Franc, Uršič Katarina, Vozelj Anica, Kenda Gabrijela, Zevnik Marija, Romič Ivanka, Kovač Franc, Beguš Iv. (3).

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE „PROJEKT“, KRANJ

Krištof Anton, Jekovec Lovro, Šilar Anton, Draksler Ivan, Mohorič An-ton, Saražin Stanislav, Potočnik Ivan, Lapajne Jožef, Govekar Janez, Sodnikar Jakob, Nadižar Ivan, Štravs Martin, Ata Milan, Oražim Jakob, Ogrin Jože, Zupanc Janez, Sodnik Matevž, Zorman, Janez, Brinjec Jože, Brezar Jože, Tormar Anton, Kovač Matija, Miklav-čič Anton, Sinkovec Milan, Rozman Janez, Zver Stefan, Krpan Tomo, Pre-vodnik Jože, Gobec Peter, Libar Franc, Zihel Jože, Hudovnik Rok, Barlič Ivan, Černe Aleksander, Janušič Mel-hijor, Vogrinčič Alojz, Koselj Jože, Cigler Janez, Pangerc Franc, Badalič Ivan (2), Kovač Franc (2), Pahor Franc (3).

TOVARNA „ČEVLJEV, KRANJ

Rode Joža (2), Čater Milan, Milač Janez, Černec Alojzija (5), Črnič Jože (3), Štibelj Ignac (4), Zaplotnik Ka-rol (4), Hribar Jože (6), Štampihar Alojz (4).

Martel:

Nova borba za Kočevski Rog

(Nadaljevanje)

III.

„T—h...“ vzdih iz polnih pljuč in udarec sekire s polnim zamahom v močnih mišičastih rokah črnega in koščenega tesača pada z veliko naglico ob straneh v smrekov les in ga teše, teše...

„T—h...“ se sliši udarec za udar-cem in pet tesačev hiti, da zgrade ba-rako za voznike na tem gozdnem pro-storu ter hlev za štiri pare konj.

To nalogo so si zadali sami za goz-darski teden. V bližnji bodočnosti ima-jo namen zgraditi na tem mestu še tri velike higijenske, moderne barake za 80 ljudi.

IV.

MINERSKI BATALJON „VRAŽJA MILKA“, DELO Z MOTORNO ŽAGO IN NEKAJ MALEGA IZ PRAGOZDA

Nič čudnega ni, če je bilo nekoč slabo plačano delo osovraženo in mučno, da ljudje v delu niso videli nobenega za-dovoljstva in so ga bolj sovražili kakor

cenili. V brezdelju je takrat, če je bilo le mogoče, bil večji smisel in vsi smo takrat blagrovali takšne brezposelne, čeprav so se vlekli skozi vse življenje. Delo, ki drži človeka in ga spremlja na celi življenjski poti kot mati svojega otroka in še mnogo bolj, ni imelo takrat pravega pomena. Človek je velik in imeniten le ob svojem delu, ki pa je bilo nekoč izmaličeno in popačeno, ka-kor bi viselo nad njim prekletstvo. Vsemu temu je bil kriv stari kapitali-stični sistem izkoriščanja človeka po človeku, pa najsi je to bilo po tujih ali domačih mogotcih.

Danes sem se nešteto krat spomnil vsega tega. Kako je danes vse to čud-no. Ljudje so prišli za delo, v delu so našli enakost in srečo. Ta novi odnos do dela prihaja najbolj vidno do izraza prav v tekmovanju...

Ceste v Kočevskem Rogu so prav dobre in grade še vedno nove. Stare razširjajo in predelavajo v avtomobil-ske, kajti kamioni so tu najboljše

sredstvo za prevoz. Zato je gradnja cest tu silno važna stvar. Sama Goz-darska uprava je v tem letu zgradila nad 28 km cest na raznih sektorjih dela na tej planini.

„B—m ——— Bum ——— B—u ——— m“, odjeknejo eksplo-zije min in pretresejo ozračje, kot bi bila vojna.

Bum ——— buuum...“ grmi kar naprej nedaleč od naju. Ulčar je skočil s poti v zaklon pod debelo jelko in me potegnil za seboj.

„Vražji fakini!“ ga slišim, kako z za-dovoljstvom zagode pod svoje košate brke. „Spet razstreljujejo. Nikdar ne več, kdaj začno...“

„Kdo?“

„Minerski bataljon Vražja Milka. Pojdiva k njima.“

„B—uu ——— mm“ ——— zagrmi še enkrat. Stisnjena ob deblo drevesa sva čakala, ali bo še kaj.

„Hoj... Hej!“ se začuje kmalu za tem vpitje iz mladih grl in tedaj me je popadla še večja radovednost.

„Kaj je to?“

„Znak, da je pot prosta. No, zdaj pa pojdiva.“

Spotoma mi je povedal zgodbo o po-

stanku minerskega bataljona „Vražja Milka“. Sestavljen je iz samih dečkov, ki so bili prej v gradbeni sekciji kot drobilci kamena na cestah, pa so se osamosvojili in začeli samostojno pre-vzemati dela pri gradnji cest. Zdaj raz-širjajo cesto, ki vodi od Faberjevega križa do Primoža. Vsi gozdni delavci, sekači, tesači, vozniki in uprava so strašno ponosni na te svoje pogumne mladince. In kadar začno grmeti ek-splodije, vsi prisluhnejo in poreko:

„Slišiš? Naš minerski bataljon tolče!“

V planini je od zadnje vojne ostalo mnogo min. Zadnjič je prišel k uprav-niku neki mladi miner in ga poprosil:

„Ali smem malo prej domov?“

„Zakaj?“ ga je vprašal upravnik.

„Vem za 70 min, pa jih bom zbral, da bomo imeli jutri kaj za razstrelbo“. Dobil je dovoljenje in drugi dan so kamioni pripeljali mine na mesto, kjer dela bataljon. Med tem razgovorom sva prišla do njih. Našla sva jih pri kosilu. Polegli so v mahovino kraj ceste in jedli, kar je kdo prinesel s seboj.

„Kako je kaj, dečki? Ali pazite?“ je stopil prvi Ulčar mednje.

„Seveda... kako da ne!“ so mu sme-je odvrnili mladi glasovi.